

Wprowadzenie

Oddajemy do Państwa rąk numer 45 naszego czasopisma „Rozwój Regionalny i Polityka Regionalna” przygotowywanego przez Instytut Geografii Społeczno-Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, które, co miło nam poinformować, jest już indeksowane m.in. w bazie ERIH PLUS. W bieżącym numerze zebraliśmy 8 artykułów w konwencji Varia.

Tom otwiera praca Teresy Czyż pt. „Rola poznańskiego ośrodka geograficznego w implementacji metod i modeli matematycznych w geografii społeczno-ekonomicznej”. Artykuł został przygotowany przy wykorzystaniu niepublikowanych jeszcze materiałów Twórcy Poznańskiej Szkoły Geografii Ekonomicznej prof. Zbyszko Chojnickiego, zmarłego w 2015 r. Pierwsza część artykułu stanowi wstępne omówienie relacji między metodami postępowania badawczego a rozwojem geografii jako nauki oraz zwraca uwagę na przełom metodologiczny związany z kwantyfikacją geografii. W dalszej części autorka przedstawia w zarysie postęp w rozwoju kierunku ilościowego w geografii światowej. Artykuł zawiera syntetyczną systematyzację aktywności, osiągnięć i roli poznańskiego ośrodka geografii społeczno-ekonomicznej w poszczególnych fazach matematyzacji geografii.

W drugim opracowaniu pt. „Definiowanie koncepcji hybrydyzacji rozwoju” Adam Drobniak przedstawia próbę zdefiniowania koncepcji hybrydyzacji procesu rozwoju. Na początku autor wprowadza czytelnika w problematykę hybrydyzacji rozwoju w kontekście współczesnych zjawisk globalizacyjnych, następnie dokonuje przybliżeń pojęć związanych z hybrydyzacją rozwoju oraz analizuje ujęcie sektorowe i przestrzenne hybrydyzacji, formułując w podsumowaniu propozycję ogólnego ujęcia tej koncepcji. Zamierzeniem autora jest zainicjowanie dyskusji na temat zastosowania przedmiotowego podejścia w celu wzbogacenia współczesnych koncepcji procesu rozwoju społeczno-ekonomicznego wykorzystywanych w ekonomii regionalnej i geografii ekonomicznej.

Kolejny tekst autorstwa Anny Marszałek pt. „Miejsce parków naukowo-technologicznych w innowacyjnym środowisku regionalnym”, koncentruje uwagę czytelnika na wzrastającym znaczeniu parków naukowo-technologicznych (PNT) w gospodarce opartej na wiedzy i ich wpływie na przemiany środowiska innowacyjnego. Na wstępie opracowania autorka przedstawia charakterystykę PNT, by następnie przejść do systematyzacji modeli ich funkcjonowania. Szczególne miejsce w artykule poświęcono analizie firm zorientowanych na tworzenie nowych technologii, które są lokalizowane w PNT. Autorka stara się wskazać, jak ich stale wzrastająca rola przyczynia się do zwiększenia dynamiki rozwojowej środowiska innowacyjnego.

W dalszej części tomu przedstawiamy artykuł pt. „Rozwój gospodarczy najmniejszych miast w województwie zachodniopomorskim”, autorstwa Mateusza Cudo. Autor za cel analizy przyjmuje określenie poziomu rozwoju gospodarczego najmniejszych miast w województwie zachodniopomorskim na podstawie zmian

wartości wybranych wskaźników w latach 2002–2016. Bazując na danych statystycznych pochodzących z Banku Danych Lokalnych GUS oraz materiałach urzędowych badanych miast, w postępowaniu badawczym wykorzystuje się metodę wskaźnika syntetycznego traktowanego jako suma standaryzowanych wskaźników częściowych, metodę analizy podobieństwa według procedury Mc Quitty'ego oraz metodę analizy skupień Warda. Otrzymane wyniki pozwalają obiektywnie zidentyfikować i ocenić sytuację rozwojową analizowanych jednostek osadniczych.

Roman Rudnicki, Anna Dubownik, Barbara Szyda, Czesław Adamiak we współautorskiej pracy pt. „Spatial diversity of absorption of EU assistance funds and the level of socio-economic development in Poland” prezentują analizę wielkości i struktury przestrzennej wydatkowania funduszy programów pomocowych UE w Polsce na poziomie powiatów w ramach pierwszej pełnej perspektywy finansowej UE. Autorzy w swoich badaniach wykazują, że poziom i struktura wydatkowania tych środków jest istotnie zróżnicowana w przestrzeni. Wskaźnik absorpcji funduszy UE na mieszkańca jest ujemnie skorelowany z poziomem rozwoju społeczno-gospodarczego, co według autorów wynika z alokacji płatności przeznaczonych na rozwój rolnictwa i obszarów wiejskich. Uzyskane wyniki prowadzą do wniosku, że alokacja funduszy spójności nie jest skorelowana z poziomem rozwoju społeczno-gospodarczego w powiatach.

Kolejny artykuł pt. „Reflecting on the evolution of tourist and recreational development in the Finnish-Russian borderland: historical, cultural and economic aspects” przygotowała Svetlana V. Stepanova. Autorka analizuje rozwój turystyki i rekreacji na pograniczu fińsko-rosyjskim jako nowym obiecującym obszarze rozwoju regionalnego. Podstawą analizy są praktyki rozwoju turystyki i rekreacji w ujęciu historycznym oraz systematyzacja barier i funkcji kontaktowych granic państwowych i ich wpływu na turystykę. W artykule zidentyfikowano czynniki utrudniające rozwój turystyki na badanym obszarze i zaproponowano środki stymulujące turystykę jako regionalną działalność gospodarczą.

Cały tom zamykają dwa artykuły, które odnoszą się do tematyki przestrzeni publicznych. Piotr Rykała prezentuje pracę pt. „Miejskie przestrzenie publiczne – przykład orientacyjnej wyceny terenu zieleni w Częstochowie”, której zamierzeniem jest ogólne scharakteryzowanie miejskich przestrzeni publicznych, ukazanie ich wartości, a także potencjalnych metod wyceny. Pierwsza część artykułu o charakterze teoretycznym dotyczy podstaw pojęciowych odnoszących się do miejskich przestrzeni publicznych oraz metod wyceny dóbr nierynkowych. Druga część ma charakter empiryczny i zawiera przykład orientacyjnej oraz bardzo uproszczonej wyceny przestrzeni publicznej, jaką jest wybrany przez autora teren zieleni. Na zakończenie autor przedstawia wnioski dotyczące zastosowanej metody wyceny warunkowej i jej wykorzystania do określenia wartości wybranych przestrzeni publicznych.

Zeszyt ten zamyka artykuł pt. „Tworzenie «miejsc kompletnych» w procesie nauczania projektowania urbanistycznego zorientowanego na rozwiązywanie realnych problemów przestrzennych. Przykład działań podejmowanych na Wydziale Architektury Politechniki Poznańskiej” Bartosza Kaźmierczaka i Dominiki Pazder. Autorzy przedstawiają wybrane zagadnienia związane z projektowaniem

„miejsc kompletnych” – rozumianych jako przyjazne i atrakcyjne społecznie przestrzenie publiczne, podkreślając ważność włączania do procesu projektowego lokalnych społeczności. Zdaniem autorów jest to niezbędne do zapewnienia maksymalizacji zgodności opracowywanych koncepcji projektowych z realnymi potrzebami. W artykule omówiono również ideę kreowania „miejsc kompletnych” stanowiącą element procesu dydaktycznego realizowanego na Wydziale Architektury Politechniki Poznańskiej przy wsparciu wykorzystującym szeroką współpracę z otoczeniem zewnętrznym.

Zapraszamy Państwa również do działu Nowości Wydawniczych, w którym prezentujemy najnowsze prace autorstwa pracowników naszego Instytutu, których tematyka bezpośrednio wiąże się z problematyką rozwoju regionalnego i polityki regionalnej.

Mamy nadzieję, że włączycie się Państwo czynnie w tworzenie kolejnych numerów naszego czasopisma. Zapraszamy i zachęcamy Państwa do nadsyłania propozycji publikacji, informacji na temat nowości wydawniczych, recenzji i głosów polemicznych dotyczących najnowszych wyników badań, a także streszczeń wyróżniających się prac magisterskich z zakresu problematyki rozwoju regionalnego i polityki regionalnej, które mogłyby stać się podstawą do przygotowania artykułów w numerze poświęconym debiutom naukowym. Pamiętajmy, że tylko od naszej wspólnej aktywności zależy ostateczny kształt „Rozwoju Regionalnego i Polityki Regionalnej”, którego kolejny numer trafił właśnie do Państwa.

Przypominamy, że wszystkie zasady dotyczące składania i recenzowania tekstów oraz bieżący numer i numery archiwalne czasopisma dostępne są pod adresem <http://rr.amu.edu.pl> oraz na platformie otwartych czasopism naukowych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu PRESSto: <https://pressto.amu.edu.pl/index.php/rrpr>

*Redaktor Naczelny
dr hab. Paweł Churski, prof. UAM*